

NAVODILA PRIJAVITELJEM
za pripravo vlog za
IZBOR PROJEKTOV LAS DRAVA
FINANCIRANJE IZ SKLADA EKSRP
TEMATSKO PODROČJE:
A) NOVA DELOVNA MESTA
B) RAZVOJ OSNOVNIH STORITEV
C) VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE
D) VEČJA VKLJUČENOST MLADIH, ŽENSK IN DRUGIH RANLJIVIH
SKUPIN
št. javnega poziva 5/2018

Ruše, junij 2018

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa
investira v podeželje

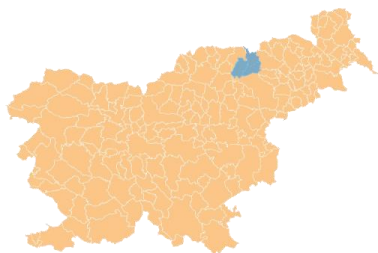
K a z a l o

1. OZADJE JAVNEGA POZIVA	3
2. PREDMET JAVNEGA POZIVA, TEMATSKA PODROČJA IN CILJI	3
2.1. Predmet javnega poziva	3
OBRAZLOŽITEV HORIZONTALNIH CILJEV EU (dodatni cilji)	7
3. OBMOČJE, NA KATEREM SE LAHKO IZVAJAJO PROJEKTI LAS	8
4. UPRAVIČENI PRIJAVITELJI IN PARTNERJI	8
5. UPRAVIČENI STROŠKI PROJEKTOV	9
5.1. Zgornje vrednosti upravičenih stroškov	9
5.2. Tipi stroškov	10
A. Stroški dela	10
A1) Plače zaposlenih:	11
A2) Službena potovanja zaposlenih	11
B. Stroški zunanjih izvajalcev	12
C. Stroški materiala, naložb in storitev	12
D. Stroški nakupa zemljišč	13
E. Stroški storitev zunanjih izvajalcev – splošni stroški	13
F. Stroški prispevka v naravi	14
G. Splošno o dokazilih o plačilu	14
H. Splošno o postopek javnega naročanja	14
I. Neupravičeni stroški	15
6. SREDSTVA JAVNEGA POZIVA, DELEŽ PODPORE IN ČAS IZVAJANJA PROJEKTOV	15
6.1. Sredstva, ki so na razpolago za sofinanciranje projektov	15
6.2. Minimalni in maksimalni znesek javne podpore in delež podpore	16
6.3. Čas izvajanja projektov ter obdobje upravičenosti do sofinanciranja	16
7. ODDAJA VLOGE IN IZBOR PROJEKTOV	16
7.1. Prijavna dokumentacija	16
7.2. Priporočila pri pripravi vloge	16
7.3. Kako izpolniti posamezna poglavja prijavnice in stroškovnega načrta	16
7.4. Predložitev vloge	17
7.5. Točkovnik	18
7.6. Javna objava rezultatov javnih pozivov	22
8. KAJ JE POTREBNO VEDETI O IZVAJANJU PROJEKTOV	22
8.1. Ključne odgovornosti upravičencev: vodilnega partnerja in projektnih partnerjev	22
8.2. Finančno upravljanje projekta	22
8.3. Poročanje, spremljanje in kontrola upravičenosti stroškov	22
8.4. Promocija sofinancerjev, projekta in njegovih rezultatov	23
8.5. Spremembe projekta	23
8.6. Zaključek projekta in obveznosti po zaključku projekta	23

1. OZADJE JAVNEGA POZIVA

Na prvi skupščini dne 27.01.2016 je 167 ustanovnih članov iz javnega, ekonomskega in socialnega sektorja iz območja občin Lovrenc na Pohorju, Ruše in Selnica ob Dravi podpisalo pogodbo o ustanovitvi in delovanju LOKALNO AKCIJSKE SKUPINE LAS DRAVA (v nadaljevanju LAS).

Karta 1: Območje LAS v okviru Slovenije

Z namenom, da bi skupaj prispevali k razvoju območja, je LAS pripravila Strategijo lokalnega razvoja (SLR) za obdobje 2014-2020, določila vizijo, cilje in predvidene rezultate delovanja LAS 2014-2020.

Dne 24.10.2016 je LAS Drava prejela odločbo št. 331-34/2015/48, s katero ji je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (nadaljevanju: MGRT) odobrilo pravico do 1.187.700,75 EUR pomoči za lokalni razvoj, od tega **1.015.899,66 EUR za izvedbo projektov.**

Lokalni razvoj na podlagi SLR LAS DRAVA bo financiran iz dveh skladov in sicer:

- iz EKSRP v višini 557.747,83 EUR; v sredstvih je upoštevanih 15% dodatka za problemsko območje v višini 73.995,76 EUR,
- iz ESRR v višini 458.151,83 EUR; v sredstvih je upoštevanih 20% dodatka za problemsko območje v višini 85.000,00 EUR.

Sredstva EKSRP bodo namenjena financiranju projektov na območju LAS DRAVA, t.j. na območju Občin: **Lovrenc na Pohorju, Ruše in Selnica ob Dravi.**

V skladu s *Sklepom Vlade RS* imata občini Ruše in Selnica ob Dravi status problemskega območja zaradi nadpovprečne stopnje brezposelnosti. Na podlagi tega statusa je območje LAS-a, na območju navedenih dveh občin, upravičeno do dodatnih sredstev v skupni višini **73.995,75 EUR**. **Ta dodana sredstva bo LAS porabila za izvedbo projektov, katerih končni rezultat bo 10 novih delovnih mest.**

Preostala sredstva iz EKSRP bodo namenjena izvajanju projektov iz štirih tematskih področij: *A) ustvarjanje delovnih mest, B) razvoj osnovnih storitev, C) varstvo okolja in ohranjanje narave in D) večjo vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin.*

2. PREDMET JAVNEGA POZIVA, TEMATSKA PODROČJA IN CILJI

2.1. Predmet javnega poziva

Javni poziv št. 5/2018 je namenjen podpori projektov, ki bodo financirani iz sklada EKSRP in ki naslavljajo tematsko področje:

- A)** nova delovna mesta,
- B)** razvoj osnovnih storitev,
- C)** varstvo okolja in ohranjanje narave,
- D)** večjo vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin.

OBRAZLIŽITEV ZA TEMATSKO PODROČJE A) NOVA DELOVNA MESTA

Za celotno območje LAS je značilna velika stopnja nezaposlenosti. Julija 2014 je bila na območju povprečna 15,13 % brezposelnost. V Občini Ruše je bila 17,4% brezposelnost, v Občini Selnica ob Dravi 14% in v Občini Lovrenc na Pohorju 13,7 % brezposelnost. Zaradi velike brezposelnosti je del območja LAS uvrščenega v problemska območja, posledično ima LAS pravico do dodatnih sredstev za zmanjšanje brezposelnosti. Ta sredstva bodo v celoti namenjena uresničitvi ciljev iz tematskega področja *Ustvarjanje delovnih mest*.

V okviru sredstev EKSRRP bodo podprti projekti, ki se bodo z namenom povečanja zaposljivosti praviloma izvajali izven urbanih območij LAS. S temi sredstvi bodo podprti projekti za spodbujanje podjetništva in razvoj ponudbe lokalnih proizvodov in storitev, ki bodo kot rezultat projekta izkazali novo delovno mesto ali novo dejavnost na podeželju. V procesu analize območja so se kot takšne ideje prepoznale priložnosti v razvoju vseh vrst turistične in športne dejavnosti, dejavnosti povezane s kulturno dediščino in ohranjanjem narave ter zelena delovna mesta in delovna mesta v kratkih verigah (npr. delovno mesto v skupni prodajalni).

Pri pripravi projekta izhajajte iz potreb in ciljev tematskega področja *nova delovna mesta kot so zapisane v SLR*.

Potrebe tematskega področja A) Nova delovna mesta so:

- povečati konkurenčnost gospodarstva na podeželskih območjih (razvoj podjetništva, razvoj socialnih storitev, dohodkovna povečanost na kmetijah, lokalna samooskrba itd.);
- nova delovna mesta na podeželju (dopolnilne dejavnosti, osnovne storitve, turizem);
- aktivacija vseh endogenih potencialov v povezavi s kulturno in naravno dediščino, naravnimi resursi, človeškim in socialnim kapitalom, lokalno samooskrbo, zelenim turizmom in OVE.

Cilje in kazalnike, ki dokazujejo doseg cilja tematskega področja Nova delovna mesta, bodo dosegali projekti, ki bodo:

- ustvarjali nova delovna mesta in povečali število zaposlenih
- vzpostavili tematska partnerstva (mreže za vzpodbujanje podjetništva in oblikovanje lokalne ponudbe)
- razvili ponudbe novih lokalnih proizvodov in storitev
- vzpostavili nove dejavnosti za oživljanje vaških jeder.

OBRAZLIŽITEV ZA TEMATSKO PODROČJE B) RAZVOJ OSNOVNIH STORITEV

Za razvoj osnovnih storitev bo LAS podprla projekte, s katerimi bo pospešila razvoj lokalne infrastrukture in razvoj lokalnih osnovnih storitev.

Območje LAS-a je bilo kot sub urbano podeželsko območje vrsto let zapostavljeno saj se je razvoj in vse spodbude osredotočal na razvoj bližnjega Maribora in mariborskega Pohorja, ne pa tudi na podeželska območja. Zato se je razvoj na območju LAS-a zgodil največkrat samoiniciativno, brez poprejšnjih podjetniških ali podobnih podpornih institucij, ob velikem angažiranju posameznikov, prostovoljnem delu, ob lastnih sredstvih. Posledično so osnovne storitve neenakomerno razdeljene po območju LAS-a. Še vedno so na delih območja t.i. bele lise, ki onemogočajo razvoj in vzpostavitev sodobnega podjetništva, med drugim tudi na kmetijah, kjer je vedno več zanimanja za spletno predstavljanje kmetij in neposredno trženje iz kmetij. Storitve so koncentrirane v občinskih središčih, sramežljivo pa se vzpostavljajo ponudbe s kmetij.

Območje je prepredeno s številnimi potmi (kolesarske, pohodniške, tematske, učne ipd.), ki so trenutno namenjene zgolj lokalnim prebivalcem. LAS bo podpirala projekte, ki bodo vzpodbujali

turistično ponudbo na obstoječih tematskih poteh tako, da bodo tematske poti postale pomemben turistični produkt območja LAS.

Razen poti je na območju LAS-a že obstoječa športno-rekreativna infrastruktura. Zaradi pomanjkljivega vzdrževanja je marsikatera že nevarna za uporabo, zato bo LAS odprla projekte, s katerimi bo obnovila tisto športno-rekreativno infrastrukturo, ki bo dopolnjevala turistično ponudbo. Podprla bo tudi projekte, investicije v novo športno infrastrukturo, namenjeno novejšim športnim dejavnostim (plezalna stena, kolesarski spust po hribu, tematska otroška igrišča, poligoni ipd.).

Podobno je tudi stanje na področju kulturne infrastrukture. V okviru »kulture« bo LAS podprla projekte, s katerimi bo obnovila kulturna obeležja, podprla izvedbo kulturnih in spominskih dogodkov in vzpostavila nove, inovativne kulturne pobude.

LAS bo podpirala nastanek novih in krepitev obstoječih kratkih poti in dobavnih verig (krepitev skupne trgovine, tržnica z lokalnimi pridelki in izdelki, prodajo iz kmetij, prodajo preko spleta, »cash mob«, vzpodbujala bo uporabo javnih naročil glede lokalnih pridelkov, ipd.). V okviru tega sklopa bo podprla nastanek in delovanje socialnega podjetništva (npr. na področju ponovne uporabe; aktiviranja lokalnih prebivalcev za podporo turizmu, športu, kulturi ali lokalni trgovini; ipd.).

Na območju LAS-a je velika količina lesne mase, saj je kar 87,57% površine gozdnate. LAS bo vzpodbujala ohranitev in nadaljnji razvoj lesno predelovalne industrije, s poudarkom na uporabi lesne bio mase kot obnovljivega vira energije.

Potrebe tematskega področja *B) razvoj osnovnih storitev* so:

- vzpostavitev raznovrstnih dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, zelenih delovnih mest (les, biomasa, OVE);
- vzpostavitev kratke verige in lokalne trgovine z lokalno ponudbo;
- vzpodbuditi povezavo med kmetijsko ponudbo, turizmom;
- vzpodbuditi osveščenost prebivalstva glede nakupa lokalno pridelanih proizvodov;
- vlaganje v manjšo infrastrukturo;
- obnova in posodobitev obstoječih športno, rekreativne in kulturne infrastrukture ter uporaba le-te v turistične namene;
- vzpostavitev in izvedba inovativnih kulturnih in športnih dogodkov v turistične namene;
- vzpostavitev inovativnih turističnih produktov ob uporabi naravnih in drugih danosti (splavarjenje, romarski turizem, klimatski turizem);
- razviti vsebine naravnih danosti v turistični produkt ter s tem vplivati na nastanek novih dejavnosti in novih delovnih mest.

Cilje in kazalnike, ki dokazujejo doseg cilja tematskega področja *Razvoj osnovnih storitev*, bodo dosegali projekti, ki bodo:

- vplivali na infrastrukturo za kulturne, prostočasne in druge dejavnosti;
- vplivali na obstoječe in vzpostavljali inovativne storitve na podeželju;
- vzpostavljali območja naravnih in spominskih parkov.

OBRAZLIŽITEV ZA TEMATSKO PODROČJE C) VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANE NARAVE

V analizi okoljevarstvenih podatkov je bilo ugotovljeno, da se na območju LAS-a vedno bolj spoštujejo okoljski normativi. Vse tri občine imajo izdelan Energetski koncept, ki je, brez izjeme, pokazal veliko energetsko potratnost, tako v javnih zgradbah kot gospodinjstvih. Velik porabnik energije so ogrevalne naprave. V javnih zgradbah so to naprave na lahko kurilno olje, v gospodinjstvih pa naprave na trda goriva (lesno maso). Medtem ko so prve naprave (na lahko kurilno olje) drage in energijsko potratne, pa druge onesnažujejo zrak s trdimi delci, ki pri gorenju ne izgorejo. Zato bo LAS podprla projekte, **individualne ali skupinske investicije v rabo lesne bio mase za ogrevanje s sodobnimi,**

tehnološko sprejemljivejšimi napravami, ki imajo vgrajene zračne filtre.

Nižinski del območja je dobro oskrbljen s kvalitetno pitno vodo iz javnega omrežja, kakor tudi z odvajanjem odpadnih voda. Tu se redno opravlja monitoring pitne vode, ki je, predvsem odkar je voda iz »Selniške dobrove«, vedno v mejah normale. Nasprotno je v hribovskih predelih območja. Zaradi oddaljenosti in razpršenosti ni mogoče tega območja priklopiti na nižinsko vodovodno in kanalizacijsko omrežje, pač pa imajo mnoga gospodinjstva lastno vodno zajetje ter greznice, katerih vsebina še mnogo kje odteka prosto v tla in onesnažuje podtalno pitno vodo. To dokazujejo občasne meritve. Zato bo LASova prioriteta naloga **vzpodbujanje investicije v izgradnjo bioloških (rastlinskih) ali malih čistilnih naprav na delih območja, kjer ni možnosti priključitve na javno vodovodno ali kanalizacijsko omrežje.**

Na območju LAS-a se nahaja tudi degradirano območje gramoznice v Selnici ob Dravi, območje bivše Tovarne dušika Ruše in več degradiranih zgradb v središču Ruš in Selnice ob Dravi. **LAS izhaja iz ugotovitve: če prostor ni naseljen, zanj in za njegovo okolico nihče ne skrbi, posledično okoliško lokalno gospodarstvo nima strank, tekom propadanja pa lahko postane okolje ali stavba tudi nevarna za okolico in mimoidoče. Zato bo LAS vzpodbujala obnovo in ponovno uporabo degradiranih območij in stavb tako, da bodo postale uporabne npr. za kreativno industrijo mladih, za kulturna ali športno-rekreativna druženja, za učno-tematske dogodke, v turistične namene, za zadovoljevanje splošnih potreb lokalnega prebivalstva ipd..**

Kot prioriteta naloga LASa bo zagotavljanje trajne mobilnosti z izrabo potenciala hoje, kolesarjenja, prenove javnega potniškega prevoza in optimizacije oziroma umiritve cestnega motornega prometa v središčih urbanih kakor tudi podeželskih naselij in v naravnem območju.

Naloga LASa je vzpodbujanje okolju prijaznega gospodarstva z uporabo OVE in URE, ter projektom izobraževanja, usposabljanja in ozaveščanja lokalnega prebivalstva v zvezi z zmanjševanjem energetske revščine ter v okviru tega ustvarjanje zelenih delovnih mest. Del te naloge bo namenjen razvoju orodij za trajnostno varovanje okolja.

Velik del območja LAS-a je zavarovanega po Zakonu o zavarovanih območjih. Znotraj tega območja je obsežno območje NATRA 2000 in v vodovarstveno območje. LASova naloga bo, da bo ohranjala zavarovanost območja in ki bodo omejitve, ki izhajajo iz predpisov o varovanju zaščitene območij, spremenila v prednosti, **npr. zaščiteno VVO območje ob hribovskih potokih urediti v naravne muzeje, z ohranjenimi habitati in zgodovinsko – kulturnimi znamenitostmi. Ter v ta namen urediti učno-tematske poti.**

Cilje in kazalnike, ki dokazujejo doseg cilja tematskega področja Varstvo okolja in ohranjanje narave, bodo dosegali projekti, ki bodo:

- projekti izrabe lesne bio mase,
- projekti vlaganja v male čistilne naprave,
- projekti prenove degradiranih območij in degradiranih zgradb,
- projekti ohranjati stanje naravnega okolja ob sočasni izrabi njegovih prednosti v turistične namene;
- projekti obnovitve ali vzpostavitve tematske poti ter spremljajoče infrastructure,
- ostali projekti, ki bodo vplivali na varovanje okolja in ohranjanje narave (npr. pitna voda v oddaljenih zaselkih)

OBRAZLIŽITEV ZA TEMATSKO PODROČJE D) VEČJA VKLJUČENOST MLADIH, ŽENSK IN DRUGIH RANLJIVIH SKUPIN

Na območju LAS so prepoznane naslednje ranljive skupine: ob upoštevanju nadpovprečne stopnje brezposelnosti so med prvimi med ranljivimi skupina zagotovo **brezposelne osebe** vseh starosti. Velika skupina so **starejši nad 80 let**, sledijo **ženske**, ker prevladujejo tako med brezposelnimi kot med starejšimi in nato so med ranljivimi skupinami prepoznani tudi **mladi in otroci in prebivalci hribovitega predela območja LAS.**

Med pripravo SLR je bilo še posebej opaziti težnjo po povezovanju žensk, predvsem brezposelnih, ki imajo veliko željo po »biti koristne« in starejšimi. Med njimi je že vzpostavljeno spontano sodelovanje, ki temelji zgolj na občasni spontani pomoči. Zato bo LAS podpirala projekte za **vzpostaviti mrež, ki bodo aktivirale različne deležnike** (posameznike, društva, institucije), **da se razvijejo orodja in poveča socialna vključenost vseh deležnikov**. Vzpostavljena bodo inovativna partnerstva za oblikovanje mrež za starostnike ter **ukrepov za aktivno staranje** (npr. nabava orodja in ureditev prostora za rekreacijo in pri reanimaciji starejših).

Podobno kot za starejše bo LAS podpirala projekte za vzpostavitev oz. vzpodbujanje **intervencijskega dela z mladimi**, katerih namen bo predvsem spodbujanje **k zdravemu in aktivnemu življenjskemu slogu, vzpodbujanje in aktiviranje otrok k ustvarjalnim in rekreativnim aktivnostim ter osveščanju o zdravem življenjskem slogu**.

Potrebe tematskega področja *D) večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin* :

- povezovanje generacij, dostopnost vsebin, medgeneracijska pomoč, razvoj socialnih storitev
- priprava programov za aktivno preživljanje prostega časa.

Cilje in kazalnike, ki dokazujejo doseg cilja tematskega področja *D) večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin*, bodo dosegali projekti, ki bodo:

- vzpostavljali partnerstva za delo z mladimi ali starejšimi;
- vzpodbujali ukrepe za aktivno staranje;
- razvijali in vzpostavljali aktivni življenjski slog.

POMEMBNO: LAS priporoča, da naj bodo ranljive skupine pritegnjene k udeležbi v vseh projektih, ki bodo izvedeni v okviru drugih tematskih področij, predvsem v okviru tematskega področja ustvarjanja delovnih mest.

OBRAZLOŽITEV HORIZONTALNIH CILJEV EU (dodatni cilji)

Razen ciljev iz *tematskega področja A) ustvarjanje delovnih mest*, B) razvoj osnovnih storitev in D) *večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin* naj projekt prispeva tudi k vsaj enemu **t.i. horizontalnemu cilju EU**. V SLR LAS Drava so zapisani naslednji horizontalni cilji:

» Prvi horizontalni cilj: blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje: na območju LAS-a se vpliv podnebja najbolj odraža na kmetijstvu, ki ga ekstremni vremenski dogodki prizadenejo - pozitivno in negativno. Pozitivno zaradi povečane koncentracije ogljikovega dioksida v ozračju (večja fotosinteza in tako večji pridelki) in s tem dvigu temperature (daljša vegetacijska doba, večje možnosti gojenja toplotno zahtevnih rastlin, premik vegetacijskih pasov), in negativno: manjši pridelek in slabša kakovost zaradi prezgodnjega dozorevanja, pogostejša škoda ob spomladanskih slanah zaradi zgodnejšega olistanja in cvetenja. Kot negativnost je na območju LAS-a prepoznana prizadetost zaradi erozije tal, zlasti vodne in vetrne.

Tudi tla so na celotnem območju LAS-a zaradi nekarbonatne matične podlage kakor tudi zaradi izpiranja hran pretežno kislila, kar vpliva na rodovitnost tal, občutljivost za onesnaževanje in na različno rabo tal. Hribovski potoki spirajo kislila zemljo iz pobočij in jo nato odlagajo v ravninskem delu, kjer je posledično obdelovalna zemlja vedno bolj kislila. LAS bo preko kratkih dobavnih verig, z vzpostavitvijo lokalne banke semen, vplival na pospešitev in ponovno rabo številnih avtohtonih in tradicionalnih sort kmetijskih rastlin, prilagojene posebnim lokalnim okoljskim razmeram.

Drugi horizontalni cilj: okolje : iz energetskih poročil je razvidno, da na območju LAS Drava še ni učinkovite rabe energije, niti varčevanja z energijo niti ni vzpodbujena raba obnovljivih virov energije. Zato bo SLR LAS Drave temu horizontalnemu cilju sledila tako, da bo vzpodbujala rabo obnovljivih virov energije. V skladu z Energetskimi koncepti bo vzpodbujala rabo lesne bio mase kot energije za ogrevanje javnih zgradb in gospodinjstev. Kot obnovljivi vir energije namesto energije iz fosilnih goriv. S tem bo težila k vzpostavljanju nizkoogljicne skupnosti na območju, zmanjšan izpust trdih delcev in CO₂ v zrak.

LAS bo v skladu s strategijami trajnostne mobilnosti vzpodbujala trajnostno mobilnost tako v naseljih kot izven, v naravnem okolju. S tem bo po eni strani težila k zmanjšanju izpustnih plinov v ozračje, po

drugi strani pa bo omogočila vsem ciljnim skupinam enako možnost rabe vseh javnih in skupnih prostorov. Sedaj temu ni tako, saj so določene ciljne skupine, kot so starejši, invalidi, otroci in drugi šibkejši (mamice z dojenčki), diskriminirane v rabi skupnega javnega prostora. Na območju so namreč deli naselij, ki zaradi degradiranosti močno otežujejo rabo javnih površin. Npr. ker je skozi naselje speljan javni tranzitni promet (tudi z vlačilci), cesta je brez pločnikov ali pa celo tik ob propadajoči javni zgradbi, je gibanje po tem delu naselja za omenjene ciljne skupine življenjsko nevarno. Druge poti do šole, upravne enote, pošte pa ni. Zato bo LAS težila k temu, da bo takšna območja preuredila v skladu z načeli trajnostne mobilnosti, posledično pa odpravila diskriminiranost posameznih skupin prebivalcev, ker jim bo po izvedbi projekta omogočena enaka in varna raba tega javnega prostora.

Podpirala bo tudi vse aktivnosti k učinkoviti rabi energije. Na območju LAS Drava je veliko zavarovanih površin, VVO in NATURA 2000. Na teh območjih se že izvajajo varstveni ukrepi, tako da so v kmetijstvu prepovedani vnosi strupenih snovi v tla. V ta namen se redno izvajajo monitoringi vode, kmetije pa so vključene v integrirano ali ekološko pridelavo in posledično so vključeni v redne kontrolne preglede. Zato se onesnaževanje tal iz leta v leto zmerno zmanjšuje. Z investicijami v male čistilne naprave na območjih, kjer ni možnosti priključitve na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje, bo omogočeno osveščanje vseh prebivalcev in raznih ciljnih skupin o pomenu t.i. vodnega kroga in potrebi po varovanju in ohranjanju naravne danosti- velikih količin podzemne pitne vode in površinskih vodotokov.

Tudi z uvedbo dejavnosti ponovne uporabe bodo nekateri odpadni materiali na novo uporabljeni in dani v nadaljnjo uporabo. S tem se bodo zmanjšale količine odpadkov.

Tretji horizontalni cilj: inovacije: LAS bo podprla predvsem tiste projekte, ki bodo inovativni, ki bodo na območje vnašali ali uvajali prakse ali dejavnosti, ki bodo pripomogle k razvoju območja in ki bodo na tem območju prepoznane kot nove, kot nekaj, česar območje še ne pozna. Glede na to, da iz analiz stanja izhaja, da so ženske ranljiva skupina (prevladujejo med brezposelnimi, med starostniki), bodo imeli pri izboru za financiranje prednost projekti, ki jih bodo izvajale ženske. Inovacije bodo prisotne v vseh tematskih področjih ukrepanja, saj bodo projekti krepili sodelovanje z različnimi akterji, vključevali napredne raziskave ter razvoj novih proizvodov in tehnologij, imeli multiplikativne učinke, na novo bodo uporabljeni obstoječi viri, uvajali bodo nove proizvode ali storitve, upoštevali bodo nove načine obravnavanja različnih vprašanj ipd. S tem bo LAS prispevala k **povečanju inovativnosti**.

SLR bo skozi vsa tematska področja spodbujal **enakost moških in žensk in nediskriminacija**, saj bosta oba spola lahko enakopravno izvajala aktivnosti v okviru potrjenih operacij. Tematsko področje Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin je namenjena predvsem brezposelnim ženskam in ženskam na podeželju, vendar bodo izobraževalni programi in ostale aktivnosti dostopni tudi moškim in se bodo lahko vanje vključevali. Aktivnosti bodo namenjene tudi prebivalcem odročnih hribovskih naselij in drugim ranljivim skupinam. S tem bo SLR vključevala vse zainteresirane in bo delovala ne diskriminacijsko. Aktivnosti spodbujanja enakosti spolov in nediskriminacije bodo zajemali izvajanje delavnic in izobraževanj, oblikovanje različnih programov in vsebin.”

3. OBMOČJE, NA KATEREM SE LAHKO IZVAJAJO PROJEKTI LAS

Upravičeno območje izvajanja projektov, financiranih na podlagi tega javnega poziva, je območje Občin Lovrenca na Pohorju, Ruš in Selnice ob Dravi oz. deli tega območja.

Projekti, ki se izvajajo b naselijih z več kot 10.000 prebivalci, niso upravičeni do sofinanciranja.

Projekti, ki se izvajajo z dodatnimi sredstvi iz naslova problemskega območja, se lahko izvajajo samo v Občini Senica ob Dravi.

4. UPRAVIČENI PRIJAVITELJI IN PARTNERJI

Upravičeni prijavitelji in partnerji v projektih LAS so:

- pravne osebe javnega in zasebnega prava (lokalne skupnosti, javni zavodi in druge javne institucije, gospodarske družbe, samostojni podjetniki, dopolnilne dejavnosti na kmetijah ipd.) s sedežem, registrirano izpostavo, podružnico, organizacijsko enoto ali poslovno enoto na območju LAS DRAVA;

- osebe javnega prava ali institucije, ki delujejo v javnem interesu na območju LAS, ki nimajo sedeža na območju LAS in niso člani LAS s pogojem, da se prijavljeni projekt izvaja na upravičenem območju iz tega poziva;
- nevladne organizacije (društva in njihove zveze ter druge nevladne organizacije) s sedežem na območju LAS DRAVA;
- LAS DRAVA.

Upravičeni prijavitelji in partnerji morajo izvajati projekti na upravičenem območju iz II. točke tega javnega poziva, sicer projekt ni upravičen do sofinanciranja.

Do sofinanciranja so upravičeni individualni in partnerski projekti.

Partnerska načela sodelovanja pri pripravi in izvedbi predlaganih projektov so:

Skupno načrtovanje	Partnerji skupno načrtujejo projekt: vsi prispevajo k razvoju projektne predloga, skupaj opredelijo kompetence partnerjev, ki so potrebne za izvedbo projekta, med seboj izberejo vodilnega partnerja, določijo kako bo projekt potekal, naloge, cilje, rezultate in indikatorje
Skupno izvajanje	Nosilni partner je odgovoren za izvedbo projekta v celoti; partnerji prevzamejo odgovornosti za izvedbo in doseganje rezultatov v različnih aktivnostih projekta, partnerji medsebojno stalno izmenjujejo informacije o napredovanju projekta ter se skupaj soočajo s problemi/izzivi, ki lahko nastopijo tekom izvajanja projekta
Skupno osebje	Vsi projektni partnerji za v partnerstvu dogovorjene naloge določijo in razporedijo svoje strokovnjake. Le ti medsebojno stalno sodelujejo, izmenjujejo informacije in si medsebojno pomagajo (v primeru nepredvidenih težav v projektu, pomanjkanju znanj v partnerstvu)
Skupno financiranje	Partnerji v projektu določijo stroškovni načrt; sredstva se razporedijo partnerjem skladno z opravljenimi nalogami, ki so bile predhodno dogovorjene. Stroškovni načrt vsebuje letne načrte porabe sredstev.

5. UPRAVIČENI STROŠKI PROJEKTOV

Do sofinanciranja so upravičeni samo t.i. **upravičeni stroški projekta**. Upravičeni stroški so: **stroški dela, materiala, naložb in storitev**.

POZOR: prijavitelji naj bodo pozorni na **zgornjo vrednost** upravičenih stroškov in na **tip stroškov**.

5.1. Zgornje vrednosti upravičenih stroškov

Zgornje vrednosti posameznih upravičenih stroškov so določene v 64. členu Uredbe CLLD in sicer:

- za najvišje priznane vrednosti stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije se uporablja predpis, ki ureja [seznam kmetijske in gozdarske mehanizacije in katalog stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije](#);
- [Katalog stroškov in najvišjih priznanih vrednosti](#), se uporablja za najvišje priznane vrednosti naslednjih kategorij stroškov:
 - gradnja in vzdrževanje objektov z osnovno notranjo opremo objektov ter stroški nakupa dodatne opreme objektov, ki je samostojna funkcionalna celota,
 - stroški ureditve cestne, vodovodne ter energetske infrastrukture ter stroški ureditve gozdnih prometnic,
 - stroški izgradnje naprav na kmetijskih zemljiščih in
 - stroški nakupa kmetijskih zemljišč.

Upravičeni stroški se priznajo do zgornje višine posameznih upravičenih stroškov, ki so določeni v prej omenjenih predpisih.

Za stroške, ki so določeni v prej omenjenih predpisih, mora prijavitelj projekta k vlogi predložiti **eno ponudbo**. Če prijavitelj v vlogi za pridobitev sredstev uveljavlja višje stroške, kot so določeni v prej omenjenih predpisih, se pri izračunu priznane vrednosti stroškov upoštevajo najvišje priznane vrednosti iz prej omenjenih predpisov. Če prijavitelj v vlogi za pridobitev sredstev uveljavlja nižje stroške, kot so navedeni v prej omenjenih predpisih, se pri izračunu priznane vrednosti stroškov upoštevajo vrednosti iz predložene ponudbe.

Če je prijavitelj naročnik v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje, se določbe iz prej omenjenih predpisov uporabljajo pri izračunu višine upravičenih stroškov. Če je vrednost ponudbe izbranega izvajalca višja, kot je priznana vrednost iz prej omenjenih predpisov, se pri izračunu priznane vrednosti stroškov upoštevajo najvišje priznane vrednosti stroškov iz prej omenjenih predpisov. Če prijavitelj v vlogi za pridobitev sredstev uveljavlja nižje stroške, kot so navedeni v prej omenjenih predpisih, se pri izračunu priznane vrednosti stroškov upoštevajo vrednosti iz predložene ponudbe izbranega izvajalca.

Če stroški niso določeni v prej omenjenih predpisih, mora prijavitelj k **vlogi priložiti tržno primerljive pisne ponudbe najmanj treh ponudnikov**, razen kadar:

- gre za vrste stroškov, ki so predpisani s strani države ali lokalne skupnosti,
- gre za stroške dela osebja iz prvega odstavka 28. člena Uredbe CLLD in drugega odstavka 35. člena Uredbe CLLD,
- je upravičenec naročnik v skladu s predpisi, ki urejajo javno naročanje,
- gre za vrsto stroškov, za katere je na trgu samo en ponudnik, kjer upravičenec priloži eno ponudbo,
- gre za stroške, katerih vrednost ne presega 2.000 EUR, v tem primeru lahko upravičenec namesto tržno primerljivih pisnih ponudb, priloži eno vabilo k dajanju ponudb in eno ponudbo ali katalog ali oglas, kot ga določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja.

Ponudbe so primerljive, če je prijavitelj vsem potencialnim ponudnikom poslal enako povpraševanje, v katerem je navedel minimalne pogoje, ki jih mora neki izdelek oziroma storitev vsebovati, da je lahko izbran. Pri izračunu višine upravičenih stroškov se upošteva vrednost najugodnejše ponudbe.

V primeru stroškov, za katere ni potrebno priložiti treh primerljivih ponudb, mora upravičenec priložiti utemeljitev, iz katere je razvidno, da ni mogoče priložiti treh tržno primerljivih ponudb.

Splošni stroški lahko predstavljajo največ 10% vseh upravičenih stroškov projekta.

Stroški nakupa zemljišč, ki so neposredno povezani s projektom, so upravičeni do višine **10 % vseh upravičenih stroškov projekta**.

Stroški plač ter druga povračila stroškov v zvezi z delom zaposlenih na projektu so upravičeni do sofinanciranja. Kot zaposlene se razume osebe, ki so s prijaviteljem ali partnerjem v projektu sklenile pogodbo o zaposlitvi.

5.2. Tipi stroškov

Stroški se delijo na naslednje tipe stroškov:

- stroški dela;
- stroški materiala, naložb in storitev;
- stroški prispevka v naravi;
- stroški nakupa zemljišč;
- tekoči stroški, povezani z upravljanjem izvajanja SLR.

A. Stroški dela

V ta sklop sodijo stroški plač in druge vrste plačil za opravljeno delo (podjemne pogodbe, avtorske pogodbe, honorarno delo, študentsko delo), povezano izključno s projektom.

A1) Plače zaposlenih:

Stroški plač ter druga povračila stroškov so upravičeni do sofinanciranja, kadar v okviru izvajanja posamezne aktivnosti projekta nastanejo stroški delavca, partnerja ali njegovih zaposlenih v zvezi z delom na projektu.

Zajemajo:

- plače z vsemi pripadajočimi davki in prispevki delavca in delodajalca – v celoti ali pa v deležu dela na projektu;
- povračila stroškov v zvezi z delom (prehrana med delom, prevoz na delo in z dela, potni stroški) – v celoti ali pa v deležu dela na projektu;
- nadomestila plače (boleznine do 30 dni, dopust);
- premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (če je za delodajalca zakonsko obvezno, v nasprotnem primeru ni upravičen strošek)
- drugi osebni prejemki v skladu z veljavno zakonodajo (regres za letni dopust ipd., v primeru delnega dela na projektu v sorazmernem deležu).

Stroški, ki niso upravičeni do sofinanciranja, so:

- prispevki za zavarovalne premije, kot npr. življenjska, nezgodna in druga zavarovanja, drugo dodatno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, prostovoljno zavarovanje;
- odpravnine;
- solidarnostne pomoči;
- različne bonitete;
- letne stimulacije in druge nagrade;
- jubilejne nagrade.

Dokazila o nastanku stroškov

- kopija plačilne liste oz. obračunski list zaposlenih;
- kopije pogodb o zaposlitvi z morebitnimi aneksi ali drug pravni akt, s katerim je zaposlena oseba razporejena na delo na projektu;
- časovnice / poročila o opravljenem delu z izračunom urne postavke;
- izdelki, ki so rezultat določenih aktivnosti (tiskani material, CD, zapisniki sestankov, liste prisotnih, programi projekta s časovnico, fotografije, sklep o začetku postopka javnega naročila, poročilo o izboru ponudnika s pogodbo ipd.).

Dokazila o plačilu:

- dokazila o plačilu vseh stroškov delodajalca (bančni izpis plačilnih nalogov, izpis UJP, ...);
- in kopija REK obrazca.

A2) Službena potovanja zaposlenih

Povračila stroškov potovanj in dnevnic, povezanih s projektom lahko upravičenec uveljavlja samo za pri njem zaposlene osebe. Podlaga za upravičenost stroška je potni nalog. Praviloma velja, da je treba izbrati najbolj ekonomičen oziroma racionalen način prevoza in bivanja. Dnevnice za potovanje in bivanje so upravičen strošek, če jih upravičenec zaposlenim dejansko tudi izplača.

Dokazila, ki jih bo potrebno priložiti k zahtevku za povračilo stroškov službenih potovanj:

- pravilno izpolnjen potni nalog;
- obračun potnega naloga, s priloženimi vsemi računi oz. dokazili za nastale stroške (hotel, vozovnica, plačilo parkirnine, cestnina, tunelnina, ...);
- kopije dokazil o namenu in udeležbi (vabilo, zapisnik, lista prisotnosti, poročilo o službeni poti,...);
- račun za nakup letalske karte, račun za kotizacijo, račun za nastanitev in pravna podlaga za izdajo računa;
- dokazilo o plačilu.

B. Stroški zunanjih izvajalcev

Stroški zunanjih izvajalcev zajemajo:

- delo po avtorski pogodbi;
- honorarno delo;
- delo po podjemni pogodbi;
- delo preko študentskega servisa.

Dokazila, ki jih bo potrebno priložiti k zahtevku za povračilo stroškov zunanjih izvajalcev:

Za delo po avtorski pogodbi:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- avtorska pogodba (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- obračun avtorskega dela;
- dokazilo o opravljeni storitvi (odvisno od storitve – avtorski izdelek, poročilo o delu);
- REK-2 obrazec in dokazilo o plačilu pripadajočih davkov in prispevkov;
- dokazilo o plačilu.

Za delo po pogodbi o opravljanju storitev:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- pogodba o opravljanju storitev (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- dokazilo o opravljeni storitvi (časovnice/poročila o opravljenem delu);
- račun;
- dokazilo o plačilu pripadajočih davkov in prispevkov;
- dokazilo o plačilu.

Za delo po podjemni pogodbi:

- dokumentacija o postopku oddaje javnega naročila, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje oz. dokumentacija, zahtevana v pogodbi o sofinanciranju oz. v odločitvi o podpori v drugih primerih (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- podjemna pogodba (le ob prvem zahtevku za plačilo);
- dokazilo o opravljeni storitvi (časovnice/poročila o opravljenem delu);
- račun ali obračun po podjemni pogodbi;
- REK-2 obrazec in dokazilo o plačilu pripadajočih davkov in prispevkov;
- dokazilo o plačilu.

Za delo preko študentskega servisa:

- napotnica študentskega servisa;
- poročilo o opravljenem delu (časovnice/poročila o opravljenem delu);
- račun študentskega servisa;
- dokazilo o plačilu.

C. Stroški materiala, naložb in storitev

V ta sklop sodijo stroški nastali z izvedbo projekta. Gre za stroške nakupov materiala, nove opreme in strojev, najema opreme, gradnja nepremičnin, stroški promocije projekta, stroški obveščanja javnosti o projektu in druge storitve.

Stroški se izkazujejo z izdanimi računi, ki morajo vsebovati podrobno specifikacijo nabavljenega materiala ali popis opravljenih del. Če na računu ni podrobne specifikacije se lahko priloži tudi dobavnica ali naročilnica, če je iz računa razviden sklic na te dokumente.

Dokazila o nastanku stroškov

Dokazila za preverjanje upravičenosti stroškov so naslednja:

- kopija računa, elektronskega računa oziroma e-računa za kupljen material, kupljeno ali najeto opremo in izvedene storitve, potrjen s strani LAS;
- kopije pogodb z zunanjimi izvajalci, kadar se računi nanašajo na pogodbo;
- kopije naročilnic ali ponudb, ki so bili podlaga za izdajo računa;
- kopija končne gradbene situacije, potrjene s strani upravičenca, izvajalca in nadzornika del, v primeru gradnje;
- fotografije stanja na terenu pred gradnjo kot tudi med samimi fazami in po zaključku gradnje, ki dokazujejo opravljeno delo oziroma izvedeno storitev;
- projekt izvedenih del;
- knjigo obračunskih izmer, v primeru vseh vrst gradenj in rekonstrukcij, v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov;
- v primeru postopka javnega naročanja vso dokumentacijo o izvedenem javnem naročilu;
- izdelki, ki so rezultat določenih aktivnosti (npr. tiskani materiali, prezentacije s predavanj, druga tiskana gradiva, kjer je to smiselno);

Dokazila o plačilu:

- bančni izpis plačilnih nalogov;
- izpis UJP;
- blagajniški prejemek;
- kompenzacije, asignacije, pobot, ...
- konto kartica izdajatelja računa v primeru, da iz dokazila ni razviden sklic plačila.

D. Stroški nakupa zemljišč

Nakup zemljišča je upravičen strošek, če obstaja neposredna povezava s cilji zadevnega projekta. Potrebno je pridobiti tudi potrdilo oziroma poročilo uradno priznanega cenilca z ustrežno licenco ali pooblaščenega uradnega organa, da cena zemljišča ne presega tržne vrednosti.

Stroški nakupa zemljišč lahko predstavljajo **največ 10%** upravičenih stroškov za zadevni projekt.

Dokazila o nastanku stroškov

Dokazila za preverjanje upravičenosti stroškov za nakup zemljišč so naslednja:

- cenitveno poročilo uradno priznanega cenilca z ustrežno licenco oziroma ocenjevalca nepremičnin;
- kopija overjene kupoprodajne pogodbe v obliki notarskega zapisa oz. v drugih primerih s podpisom, overjenim pri notarju, tako da je primerna za vknjižbo v zemljiško knjigo;
- vpis lastništva v zemljiško knjigo

Dokazila o plačilu:

- dokazilo o plačilu kupnine

Svetujemo, da se strošek nakupa zemljišč uveljavlja pri zadnjem zahtevku v kolikor je projekt razdeljen v dve fazi.

E. Stroški storitev zunanjih izvajalcev – splošni stroški

V to kategorijo stroškov spadajo vsi stroški opravljenih storitev arhitektov, inženirjev in svetovalcev, za pridobitev gradbene, projektne oziroma tehnične dokumentacije, stroški za svetovanje v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti, za geodetska in agronomska dela, za arheološka izkopavanja in arheološki nadzor ter za nadzor nad izvedbo gradbenih in obrtniških del. Ti stroški so upravičeni, če so neposredno povezani s pripravo in izvedbo naložbe.

Ti stroški lahko predstavljajo največ 10% upravičenih stroškov za zadevni projekt.

Dokazila o nastanku stroškov

Dokazila za preverjanje upravičenosti stroškov so naslednja:

- kopija računa, elektronskega računa oziroma e-računa za opravljene storitve, potrjen s strani LAS;
- kopije pogodb z zunanjimi izvajalci, kadar se računi nanašajo na pogodbo;
- kopije naročilnic ali ponudb, ki so bili podlaga za izdajo računa;
- v primeru postopka javnega naročanja vso dokumentacijo o izvedenem javnem naročilu;
- izdelek, ki je rezultat opravljene storitve (PGD dokumentacija mora biti priložena že ob oddaji vloge);

Dokazila o plačilu:

- bančni izpis plačilnih nalogov;
- izpis UJP;
- blagajniški prejemek;
- kompenzacije, asignacije, pobot, ...
- konto kartica izdajatelja računa v primeru izdanih e-računov ter v primeru, da iz dokazila ni razviden sklic plačila.

F. Stroški prispevka v naravi

V skladu s SLR LAS Drava stroški prispevka v naravi **NISO UPRAVIČEN STROŠEK**.

G. Splošno o dokazilih o plačilu

Vsako plačilo določenega stroška mora biti dokazano z ustreznim dokazilom o plačilu. Dokazila o plačilih morajo biti potrjena s strani banke (podpis in žig). Izjema je izpis UJP, ki že vsebuje podpis in žig. Lahko je priložen tudi izpis iz elektronskega bančništva za že izvršena/odobrena plačila.

Vsa dokazila o plačilu morajo **vsebovati natančen sklic na številko računa**, ki se plačuje, oz. mora biti na njih naveden sklic, ki ga je navedel izdajatelj računa; ustrezen je tudi sklic na predračun, ponudbo, naročilnico ipd. Smiselno enako velja tudi za sklice pri plačilih plače, avtorskih honorarjih. Vsi ti dokumenti pa morajo biti v takšnem primeru priloženi v zahtevku za izplačilo, sicer ustreznega preveritev izplačila ni mogoča.

Če pri administrativni kontroli, ki jo izvede LAS ali ARSKTRP zahtevka ni mogoče jasno ugotoviti, ali je bil račun v resnici plačan (npr. ni sklica), potem lahko LAS ali ARSKTRP zahteva tudi dostavo ustrezne konto kartice izdajatelja računa, zato da se lahko ugotovi, ali je bil znesek plačila nakazan na račun izdajatelja računa in izdan račun zaprt.

Pri plačilu z gotovino je potrebno upoštevati določila Pravilnika o izvajanju Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 141/06, 46/07, 102/07, 28/09, 101/11, 24/12, 32/12 – ZdavP-2E, 19/13, 45/14, 97/14 in 39/15). Pri plačilnem prometu med pravnimi osebami (gospodarske družbe, zavodi, društva, s.p., dopolnilne dejavnosti, ...) velja omejitev plačila z gotovino na 420 EUR.

H. Splošno o postopek javnega naročanja

Zavezanci po Zakonu o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15; v nadaljevanju ZJN-3) so dolžni izbrati izvajalca izvesti v skladu s postopki omenjenega zakona. Celoten postopek izbire izvajalca mora biti priložen zahtevku za izplačilo.

LAS in ARSKTRP bosta preverila pravilnost izvedbe celotnega postopka javnega naročila in sicer:

- ali je upravičenec zavezanec po ZJN-3,
- ali je izbran ustrezen postopek javnega naročila,
- pregled razpisne dokumentacije,
- mejne vrednosti za objavo na portalih javnih naročil in/ali Uradnem listu EU,
- pregled izbranega postopka javnega naročila,
- prejem, odpiranje in ocenjevanje ponudb,

- oddaja javnega naročila in objava obvestila o oddaji javnega naročila,
- pravno varstvo postopkov,
- pogodba sklenjena z izbranim izvajalcem,
- oddaja ponudbe s podizvajalcem.

I. Neupravičeni stroški

Kot neupravičeni stroški so opredeljeni vsi stroški, ki so nastali izven upravičenega obdobja izvajanja projektov ter naslednji stroški:

- stroški materiala, opreme in storitev, namenjenih za zasebno rabo,
- splošni upravni stroški,
- obresti za dolgove,
- DDV,
- stroški priprave vloge in zahtevka za izplačilo,
- rabljena oprema in mehanizacija,
- štipendije in nagrade,
- naročnine na časopise in drugo periodiko,
- stroški izobraževanja in usposabljanja, ki niso neposredno vezani na aktivnosti projekta,
- stroški izdelave dokumentacije, študij, analiz, ocen, strategij in drugih podobnih raziskav, kadar niso neposredno povezani z določenim projektom;
- stroški prispevka v naravi.

Razen navedenih so neupravičeni stroškov tudi vsi tisti stroški, za katere kljub pozivanju upravičenci niso predložili zahtevanih dokazil oz. ta nimajo vseh predpisanih elementov ali pa niso razumljiva, ter tisti, ki niso nastali pri izvajanju posamezne aktivnosti.

6. SREDSTVA JAVNEGA POZIVA, DELEŽ PODPORE IN ČAS IZVAJANJA PROJEKTOV

6.1. Sredstva, ki so na razpolago za sofinanciranje projektov

Okvirna višina razpoložljivih sredstev za sofinanciranje znaša **352.460,60 EUR** od tega:

- za tematsko področje **A) ustvarjanje delovnih mest skupaj 60.651,69 EUR od tega:**
 - za sofinanciranje projektov v Občini Lovrenc na Pohorju 28.202,33 EUR;
 - za sofinanciranje projektov v Občini Selnica ob Dravi 32.449,36 EUR, od tega 32.449,36 EUR iz naslova problemskega območja.
- za tematsko področje **B) razvoj osnovnih storitev skupaj 89.861,47 EUR od tega:**
 - za sofinanciranje projektov v Občini Lovrenc na Pohorju 19.557,80 EUR;
 - za sofinanciranje projektov v Občini Ruše 70.303,67 EUR;
- za tematsko področje **C) varstvo okolja in ohranjanje narave skupaj 159.999,99 EUR od tega:**
 - za sofinanciranje projektov v Občini Lovrenc na Pohorju 37.449,16 EUR;
 - za sofinanciranje projektov v Občini Ruše 79.462,15 EUR;
 - za sofinanciranje projektov v Občini Selnica ob Dravi 43.088,68 EUR.
- Za tematsko področje **D) večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin skupaj 41.947,45 EUR od tega.**
 - za sofinanciranje projektov v Občini Lovrenc na Pohorju 8.322,95 EUR;
 - za sofinanciranje projektov v Občini Ruše 17.220,37 EUR;
 - za sofinanciranje projektov v Občini Selnica ob Dravi 16.404,13 EUR.

Projekti, ki bodo financirani iz tematskega področja A) **ustvarjanje delovnih mest morajo odpirati novo delovno mesto in sicer:**

- projekti, financirani s sredstvi za problemsko območje, z javno podporo **20.000,00 EUR in več** morajo odpirati 1 delovno mesto plus sorazmeren del drugega novega delovnega mesta (sorazmerje se ugotavlja v odvisnosti od javne podpore nad 20.000 EUR, npr. javna podpora 30.000,00 EUR pomeni 1,5 delovnega mesta) **ali** biti partnerski projekti in odpirati 1 novo delovno mesto.

Kadar je vrednost posameznega projekta večja od 20.000,00 EUR, se lahko projekt izvaja v treh fazah, s tem, da posamezni zahtevek za izplačilo ne sme biti nižji od 5.000 EUR.

6.2. Minimalni in maksimalni znesek javne podpore in delež podpore

Najvišji znesek javne podpore za posamezen projekt je določen v Uredbi CLLD.

Najnižji znesek podpore za posamezen projekt je 2.000 EUR.

Delež sofinanciranja znaša 85% upravičenih stroškov. Razliko do 100 % upravičenih stroškov in neupravičene stroške krije upravičenec oz. projektni partnerji iz lastnih sredstev.

6.3. Čas izvajanja projektov ter obdobje upravičenosti do sofinanciranja

Projekt se ne sme začeti izvajati pred obdobjem upravičenosti. Če je projekt financiran iz EKSRP so upravičeni tisti stroški, ki nastanejo **po izdaji odločbe, s katero ARSKTRP odobri izvajanje projekta.**

Projekt mora biti izveden najpozneje v treh letih od pravomočne odločbe ARSKTRP o potrditvi projekta.

Prijavitelj mora oddati zahtevek za izplačilo skupaj z vsemi dokazili na LAS najmanj 15 dni pred datum, ki je v odločbi ARSKTRP določen kot datum vložitve zahtevka na ARSKTRP.

7. ODDAJA VLOGE IN IZBOR PROJEKTOV

7.1. Prijavna dokumentacija

Prijavna dokumentacija je sestavni del javnega poziva in je dosegljiva na spletni strani www.info@lasdrava.si.

7.2. Priporočila pri pripravi vloge

Prijavna vloga mora biti izpolnjena na obrazcu, ki je sestavni del prijavnice dokumentacije. Priložene in podpisane morajo biti vse izjave in dodatna dokumentacija.

Pri pripravi vloge priporočamo:

- pišite jasno in preprosto,
- upoštevajte omejitve dolžine besedil (kjer je to navedeno),
- odgovorite na vsa vprašanja,
- izpolnite stroškovni načrt (stroške planirajte realno),
- podpišite in žigosajte dokument (prijavitelj in partnerji).

7.3. Kako izpolniti posamezna poglavja prijavnice in stroškovnega načrta

Za pravilno in popolno prijavo je potrebno izpolniti vsa polja v prijavnici, ki so potrebna za odločanje. Prijavnice, ki ne bodo imele izpolnjenih vseh polj, bodo vrnjene prijaviteljem v dopolnitev.

Vsebino projekta in stroškovni načrt planirajte skupaj s partnerji, na realnih osnovah, pri čemer razmišljajte tudi o vlogah in nalogah posameznih partnerjev in potrebnih zunanjih izvajalcih ter

povezanosti aktivnosti, rezultatov in stroškovnega okvira upravičenih stroškov.

7.4. Predložitev vloge

Vlogo, ki jo sestavljata prijaviteljski obrazec v 1 tiskanem izvodu in na elektronskem mediju (CD, ključek), mora prijavitelj predložiti najkasneje **do zaprtja javnega poziva**. Vlogo je potrebno poslati v zaprti kuverti s priporočeno pošto (velja poštni žig), od 15. dne po objavi javnega poziva na spletni strani LAS DRAVA do roka, določenega za sprejem vlog. Prijavitelj mora vlogo posredovati na naslov: **LAS DRAVA, TRG VSTAJE 11, 2342 RUŠE s pripisom: »NE ODPIRAJ – VLOGA NA JAVNI POZIV«** ter nazivom in naslovom pošiljatelja.

Kot datum oddaje vloge bo upoštevan čas oddaje vloge na pošto.

Vloge/prijave na javni poziv zbira vodilni partner. O prispelih prijavah/vlogah ter vrstnemu redu prispelih prijav (upoštevata se datum in ura oddaje vloge na pošto) vodilni partner vodi seznam, ki ga objavi na spletni strani LAS.

Primer kuverte:

Naziv in naslov pošiljatelja

LAS DRAVA
Trg vstaje 11
2342 Ruše

»ne odpiraj – vloga na javni poziv
za izbor projektov«

7.5. Točkovnik

SPECIFIČNA MERILA	KRITERIJI	možno št. točk	MAX. št. točk
A) OSNOVNA MERILA			
Usklajenost projekta s tematskimi področji ukrepanja (vloga 2.2.1.) (POZOR: tematsko področje B) je upravičeno samo v javnih pozivih EKSRP, sicer je vloga neupravičena)	A) Nova delovna mesta	4	16
	B) Razvoj osnovnih storitev	4	
	C) Varstvo okolja in ohranjanje narave	4	
	D) Vključenost mladih, žensk, invalidov, in drugih ranljivih skupin	4	
Usklajenost projekta s cilji SLR (vloga 2.3.) (POZOR: 1. cilji pod B1, B2 in B3 so upravičeni samo v javnih pozivih EKSRP, če so navedeni v vlogi ESRR, je vloga neupravičena; 2. za vloge v EKSRP cilji C2, C4 in D4 ne veljajo ; če so navedeni, je vloga neupravičena)	A 1) ustvariti nova delovna mesta in povečati število zaposlenih	1	15
	A 2) Vzpostaviti tematska partnerstva (mreže za vzpodbujanje podjetništva in oblikovanje lokalne ponudbe)	1	
	A 3) Razviti ponudbe novih lokalnih proizvodov in storitev	1	
	A 4) Vzpostaviti nove dejavnosti za oživljanje vaških in mestnih jeder	1	
	B 1) obnovljena ali nova infrastruktura za kulturne, pristočasne in druge dejavnosti	1	
	B 2) obnoviti obstoječe in vzpostaviti inovativne storitve na podeželju	1	
	B 3) vzpostaviti območja naravnih in spominskih parkov	1	
	C 1) zmanjšati izpuste toplogrednih plinov in vlaganja v manjšo okoljsko infrastrukturo	1	
	C 2) prenoviti degradirana območja in degradiranih zgradb v mestnih/vaških središčih	1	
	C 3) ohranjati stanje naravnega okolja ob sočasni izrabi njegovih prednosti v turistične namene	1	
	C 4) vpeljati razne oblike trajnostne mobilnosti	1	
	D 1) vzpostaviti partnerstva za delo z mladimi ali starejšimi	1	
	D 2) vzpodbuditi ukrepe za aktivno staranje	1	
	D 3) razviti in vzpostaviti aktivni življenjski slog	1	
D 4) vzpostaviti participativni proračun lokalnih skupnosti za vse aktivnosti vključevanja ranljivih skupin	1		
PRISPEVEK K DOSEGANJU HORIZONTALNIH CILJEV: Projekt je v skladu s	Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje : ozaveščanja o podnebnih spremembah in prilagajanju nanje, študije in analize, kot tudi projekti v razvoj novih tehnologij in praks na področju blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe.	1	4

horizontalni cilji EU (vloga 2.4.)	Okolje: projekti namenjene vzdrževanju naravnih pogojev za ohranitev živalskih in rastlinskih vrst, izboljšanju kakovosti življenja na podeželju in s tem ohranitvi mozaičnosti lokalnega prostora LAS ter projekti ozaveščanja in promocije okoljsko naravnanih projektov	1	
	Inovacije: projekti, ki uvajajo nove, inovativne razvojne rešitve in omogoča inovativne pristope bodisi z rabo lokalnih virov, bodisi s prenosom primerov dobrih praks v lokalno območje.	1	
	Enakost moških in žensk in nediskriminacija: v projektu sodelujejo moški in ženske ali brezposelni ali ranljive skupine ali prebivalci odročnih naselij	1	
Projekt se izvaja na območju LAS (1. merilo "območje občin": vloga 2.5. se upošteva za projekte financirane iz EKSRP in 2. merilo "upravičena naselja": vloga 2.5.1. se upošteva za projekte financirane iz ESRR; pri točkovanju se upošteva samo eno merilo) <i>(POZOR: območje občin velja za vloge iz EKSRP, naselja veljajo za vloge iz ESRR. V primeru, če je na vlogi označeno druge občine ali druga naselja se vloga zavrže).</i>	Na območju 1 občine v LAS DRAVA	1	3
	Na območju 2 občin v LAS DRAVA	2	
	Na območju 3 občin v LAS DRAVA	3	
	V občinah izven območja LAS DRAVA	0	
	V 1 upravičenem naselju	1	
	V 2 upravičenih naseljih	2	
	V 3 upravičenih naseljih	3	
V neupravičenih naseljih	0		
Zavarovana in degradirana območja, na katera se nanaša projekt (vloga 2.6.)	projekt se NE izvaja na zavarovanem ali degradiranem območju	0	10
	Projekt se izvaja na zavarovanih območjih (VVO, NATURA, zavarovani objekti ipd.)	4	
	Projekt se izvaja na degradiranem območju	6	
V projektu sodelujejo ranljive skupine (vloga 2.7.)	V projektu ranljive skupine NE sodelujejo	0	12
	Ženske	3	
	Mladi do 27 let	3	
	Starejše od 50 let	3	
	Ostale	3	
B) VSEBINA PROJEKTA			
SWOT analiza (vloga 3.1., lastna presoja ocenjevalca)	Slaba	0	5
	Dobra	3	
	Zelo dobra	5	

Ali je projekt inovativen? (vloga 3.2.)	Projekt NI inovativen	0	5
	Projekt je inovativen in prinaša nove rešitve ali pristope, ki predhodno še niso bili uporabljeni na območju LAS (uporaba novih metod, pristopov in programov, uvajanje novih storitev in proizvodov, uvajanje novih znanj,...)	5	
	Projekt je delno inovativen in v območju LAS nadgrajuje že poznane rešitve ali pristope (vsebina operacije ni nova, se pa izvaja na drugačen način ali vključuje nove ciljne skupine)	3	
Aktivnosti projekta (vloga 3.3.)	Aktivnosti so dobro razdelane; dobro je razvidna in razumljiva izvedba; dobro so razvidne vrste aktivnosti, odgovornost za izvajanje, časovni okvir in finančno ovrednotenje	4	4
	Aktivnosti so delno razdelane, izvedba projekta ni dobro razvidna in razumljiva	2	
	Aktivnosti so SLABO razdelane, izvedba projekta ni razvidna in razumljiva	0	
Rezultati in kazalniki projekta (vloga 3.4.)	Predvideni so 3 in več rezultatov in kazalnikov	3	3
	Predvidena sta 2 rezultata in kazalnika	2	
	Predviden je 1 rezultat in kazalnik	1	
C) FINANČNI DEL PROJEKTA			
Iz vloge je razvidno, da bo nosilec ali partnerstvo finančno sposobno izvesti projekt (vloga 4.1., <i>lastna presoja ocenjevalca</i>) (POZOR: če vsaj en ocenjevalec oceni ta kriterij z 0 točkami, se obvezno zahteva pojasnitev oz. dopolnitev vloge. Če vsaj dva ocenjevalca ocenita ta kriterij z 0 točkami, se vloga NE PREDLAGA za financiranje, se vloga zavrže)	Iz vloge je razvidno, da nosilec ali partnerstvo NISO sposobno izvesti projekta; naloge NISO jasno zapisane, NI opisana odgovornost za posamezno aktivnost	0	5
	Iz vloge je DELNO razvidno, da bo nosilec ali partnerstvo sposobno izvesti projekt; naloge so jasno zapisane, opisana je odgovornost za posamezno aktivnost, vendar so finančne aktivnosti samo delno usklajene z zapisanimi nalogami, odgovornostjo oz. aktivnostmi	3	
	Iz vloge je razvidno, da bo nosilec ali partnerstvo sposobno izvesti projekt; naloge so jasno zapisane, opisana je odgovornost za posamezno aktivnost	5	
D) OSTALI PODATKI O VLOGI			
Skladnost projekta (lastna presoja ocenjevalca)	Poglavja SO med seboj SKLADNA IN MERLJIVA	2	2
	Poglavja so med seboj DELNO skladna in usklajena	1	
	Poglavja med seboj NISO skladna in usklajena	0	
Partnerstvo v projektu (uvodni del vloge, podatki o	V projektu sodeluje samo nosilec projekta	0	4
	V projektu sodeluje nosilec in 1 -3 partnerji	2	

nosilcu projekta in partnerjih)	V projektu sodeluje nosilec in 4 ali več partnerji	4	
SKUPAJ A + B + C + D			88
E) DODATNA MERILA			
Problemsko območje (vloga 8.) (upoštevata se samo eno merilo in sicer: - za vloge iz EKSRP sta problemski območji Občina Ruše in Občina Selnica ob Dravi . Za vloge iz ESRR sta problemski območji naselji Ruše in Selnica ob Dravi)	Projekt se NE izvaja na problemskem območju	0	2
	Projekt se izvaja na problemskem območju Občine Ruše ali Selnica ob Dravi (po pravilih EKSRP)	2	
	Projekt se izvaja na problemskem območju v naseljih Ruše ali Selnica ob Dravi (po pravilih ESRR)		
Raznolikost partnerstev (medsektorsko sodelovanje, lokalni akterji ipd.) (vsebina projekta v povezavi z vlogo 3.4. , kazalnik 2. tematska partnerstva)	V izvedbo projekta NI vključenih partnerjev	0	3
	V izvedbo projekta so vključeni partnerji iz vsaj treh različnih sektorjev , področij ipd.	3	
	V izvedbo projekta so vključeni partnerji iz vsaj dveh različnih sektorjev , področij ipd.	1	
Dodana vrednost v projektu (vloga 7.)	Dostop javnosti do rezultatov projekta	1	1
Nova delovna mesta (podati iz vloge 3.4.)	Za vsako novo delovno mesto 1 točka - maksimalno 3 točke	1	3
Novi programi, produkti, storitve (podati iz vloge 3.4.)	1 točka za vsak nov program, produkt ali storitev (maksimalno 2 točki)	1	2
Vpliv na okolje (lastna presoja ocenjevalca iz opisa vloge v 2.3. cilji pod C1 - C4, v povezavi z 2.4. horizontalni cilji in 2.6. zavarovanja in degradirana območja)	Načrtovane aktivnosti izboljšujejo stanje okolja ali uvajajo nove aktivnosti za prilagajanje podnebnim spremembam	1	1
SKUPAJ E			12
SKUPAJ VSEH TOČK			100

7.6. Javna objava rezultatov javnih pozivov

LAS bo skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja in zakonom o varstvu osebnih podatkov objavil naslednje informacije o dobitnikih in projektih (velja za vse vrste medijev – vključno z internetom):

- ime vodilnega partnerja in njegovih projektnih partnerjev,
- povzetek projekta (cilji, aktivnosti, rezultati),
- višino odobrenega zneska sofinanciranja ter stopnja sofinanciranja skupnih upravičenih stroškov projekta, ki ga sofinancirajo zadevni skladi,
- geografska lokacija projekta,
- druge informacije, o katerih se LAS dogovori z vodilnim partnerjem.

8. KAJ JE POTREBNO VEDETI O IZVAJANJU PROJEKTOV

8.1. Ključne odgovornosti upravičencev: vodilnega partnerja in projektnih partnerjev

Vodilni partner (glavni nosilec projekta):

- je na podlagi pogodbe z LAS dolžan skleniti pogodbo s projektnimi partnerji, s katero partnerji določijo medsebojne pravice in obveznosti;
- je odgovoren LAS za to, da bodo njegovi partnerji izpolnjevali svoje obveznosti iz te pogodbe;
- ima odgovornost za zagotavljanje izvedbe celotnega projekta;
- zagotavlja, da so izdatki, ki so jih navedli projektni partnerji, dejansko nastali pri izvajanju projekta ter ustrezajo dejavnostim, o katerih so se omenjeni partnerji dogovorili;
- se mora prepričati, da so partnerji prikazali dejanske izdatke (upravičene stroške);
- pri projektnih partnerjih zbira informacije, navzkrižno preveri potrjene izdatke z napredkom projekta ter posreduje poročila LAS;
- usklajuje spremembe projekta z LAS ter odločitve posreduje partnerjem;
- upošteva vse pravne akte, ki so podlaga za javni poziv za projekte LAS in drugo zakonodajo (Zakon o javnem naročanju) ter navodila LAS.

Projektni partnerji:

- so dolžni podpisati in uresničevati partnersko pogodbo,
- so odgovorni za izvedbo dogovorjenih nalog v projektu,
- so dolžni prevzeti odgovornost za kakršno koli nepravilnost glede prijavljenih izdatkov,
- so dolžni posredovati zahtevana poročila in dokazila o izvedenih nalogah vodilnemu partnerju v rokih, ki jih določi vodilni partner,
- so dolžni upoštevati vse pravne akte, ki so podlaga za javni poziv za projekte LAS in drugo zakonodajo (Zakon o javnem naročanju) ter navodila LAS.

8.2. Finančno upravljanje projekta

Vsak projektni partner mora voditi ločeno računovodsko evidenco za projekt. Vsak partner mora zagotoviti revizijsko sled: hraniti mora vse dokumente povezane s projektom (originale) ter pri izboru zunanjih izvajalcev upoštevati Zakon o javnem naročanju in navodila LAS. Za vse izdatke, ki jih bo sofinanciral LAS je potrebno dokazati, da so dejansko nastali, bili plačani in so bili potrebni za izvedbo projekta.

8.3. Poročanje, spremljanje in kontrola upravičenosti stroškov

Nosilni partner in projektni partnerji so dolžni poročati LAS o napredku projekta. Priporočamo, da vzpostavite sistem spremljanja in vrednotenja napredovanja projekta (npr. doseganje časovnega plana, rezultatov, indikatorjev,).

Upravičenci morajo LAS o napredovanju projekta z vsebinskimi in finančnimi poročili za zaključene aktivnosti in plačane račune poročati v rokih, ki jih določi LAS. Končno poročilo mora upravičenec predložiti najkasneje 30 dneh po zaključku projekta (datumu, ko projektni partnerji izvedejo zadnje plačilo).

Kontrola s strani LAS zajema: administrativne, tehnične in fizične vidike projekta. Opravi se administrativno preverjanje vsakega zahtevka za povračilo sredstev (vključujoč navezavo na vsebino oz. povezanost s cilji, aktivnostmi in rezultati projekta). LAS lahko opravi tudi pregled na kraju samem.

8.4. Promocija sofinancerjev, projekta in njegovih rezultatov

Promocija je sestavni obvezni del vsakega projekta. Pri planiranju promocijskih aktivnosti upoštevajte načelo ekonomičnosti in načelo doseganja ciljnih publik.

8.5. Spremembe projekta

V kolikor v času trajanja projekta projektni partnerji ugotovijo, da je potrebno zaradi v projektu predvidenih ciljev in rezultatov prerazporediti naloge med partnerji, spremeniti vsebino ali trajanje projekta, kar posledično vpliva na stroškovni ali vsebinski načrt projekta, so dolžni navedena dejstva z obrazložitvijo sprememb sporočiti LAS na posebnem obrazcu.

Upravni odbor LAS odobri/zavrne spremembo projekta.

V upravičenem obdobju izvajanja projekta je možno **največ dvakrat zaprosi za spremembo projekta**. Spremembe je možno upoštevati šele po potrditvi sprememb s strani LAS in ARSKTRP. Če upravičenec projekta ne izvede v skladu s prijaviteljo in odobreno vsebino ali odobreno spremembo, ni upravičen do podpore.

8.6. Zaključek projekta in obveznosti po zaključku projekta

Projekt je zaključen, ko so izvedene vse aktivnosti projekta in plačani vsi računi.

Prijavitelj/ upravičenec morajo biti pozorni, da je rok za zaključek projekta, ki je naveden v odločbo ARSKTRP, **skrajni, zadnji rok za oddajo zahtevka za povračilo stroškov na ARSKTRP, sicer prijavitelj izgubi pravico do javne podpore**. Kar pomeni, da je potrebno projekt zaključiti toliko pred skrajnim rokom in vodilnemu partnerju predati vsa dokazila o izvedbi projekta tako, da bo vodilni partner lahko pravočasno prijavil zahtevek za povračilo stroškov v elektronsko aplikacijo ARSKTRP in v dovoljenem roku poslal na ARSKTRP zahtevek z vsemi dokazili o izvedbi projekta v fizični obliki. Rok za predajo dokazil o izvedbi projekta bo določen v pogodbi med LAS in prijavitelje.

Obveznosti po zaključku projekta so navedene v javnem pozivu.

POZOR: Upravičenec bodite pozorni na označevanje projektov. Obveznost upravičencev je, da označijo vir sofinanciranja aktivnosti projektov **od začetka izvajanja aktivnosti**, to je najkasneje **od prejema odločbe o dodelitvi sredstev dalje**. Obveznost označevanja traja **najmanj do zadnjega izplačila sredstev**. Vir sofinanciranja mora biti jasno in vidno naveden na lokaciji sofinancirane aktivnosti ali na sedežu upravičenca, pri čemer se upoštevajo [Navodila za informiranje in obveščanje javnosti o aktivnostih, ki prejemajo podporo iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014–2020](#).

LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA

LAS Drava